

WODC: Huisuitzettingen

Wet Damocles discutabel

EINDHOVEN – Het Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatiecentrum (WODC), onderdeel van het ministerie van justitie en veiligheid, zet in een recent rapport stevige vraagtekens bij de mogelijk onevenredig negatieve effecten van de Wet Damocles.

Op grond van artikel 13b Opiumwet, meestal aangeduid als Wet Damocles, kunnen burgemeesters op eigen mandaat tot huisuitzettingen overgaan zodra in een pand (soft)drugs worden aangetroffen. Dit gebeurt buiten de rechter om en vindt bovendien vooral plaats bij (sociale) huurwoningen. Eigenaren van koopwoningen blijven buiten schot.

Het WODC rapport, ‘Mogelijkheden voor het monitoren van de gevolgen van de toepassing van de Wet Damocles’, roert een belangrijk maatschappelijk probleem aan. Het Verbond voor Opheffing van het Cannabisverbod (VOC) heeft dan ook met instemming van dit rapport kennis genomen.

Bij cannabis volgt immers al huisuitzetting wanneer vijf planten worden aangetroffen, ook al zijn die uitsluitend voor eigen consumptie bestemd. Meer dan vijf gram wiet of hasj wordt beschouwd als handelshoeveelheid; het aantreffen hiervan is ook voldoende voor huisuitzetting.

Het onderzoek is uitgevoerd door Pro Facto en de Rijksuniversiteit Groningen, in opdracht van het WODC. De onderzoekers concluderen dat een sluiting grote gevolgen kan hebben voor bewoners, omwonenden en verhuurders. Gemeenten passen de Wet Damocles verschillend toe. Maar ze grijpen snel naar het zwaarste middel, woningsluiting, en kiezen veel minder vaak voor lichtere maatregelen als een waarschuwing of dwangsom.

Woningcorporaties zetten huurders die uit huis worden gezet op basis van Damocles op een zwarte lijst. Gemeenten hebben weinig zicht op waar uit huis gezette mensen terecht komen en welke problemen zij ondervinden. In een nieuwsbericht* over het rapport stelt het WODC dat “de gevolgen van een woningsluiting vooral voor bewoners ingrijpender kunnen zijn dan de beoogde effecten van de Damocles-maatregel”.

De onderzoekers stellen dat de door de Tweede Kamer gewenste periodieke monitoring van de gevolgen van de Wet Damocles “praktisch niet haalbaar en uitvoerbaar” is. Ze zien wel alternatieven om meer inzicht te krijgen in die gevolgen. Het VOC hoopt dat dit WODC rapport de benodigde aandacht van Tweede Kamerleden en de media zal krijgen.

*WODC nieuwsbericht, met link naar het rapport en een video over het onderzoek:
<https://www.wodc.nl/actueel/nieuws/2023/10/25/ingrijpen-door-burgemeesters-bij-drugsproblemen-in-panden-hoe-breng-je-de-gevolgen-in-kaart>.

Noot voor de redactie / niet voor publicatie:

Voor aanvullende informatie kunt u contact opnemen met:

Derrick Bergman, voorzitter en woordvoerder stichting VOC: 040-2572818

Mauro Picavet, secretaris stichting VOC: 0626-895351